

Алексей Михайлович Татарин – *Удъурбай*

Оџо күнэ

Үрүлүйэр үрүн күннээх,
Үкэр куйаас тыыннаах,
Үрдүк мэнэ халлааннаах,
Үрүмэ чараас былыттаах,
Үрэр чэбдик салгыннаах,
Үөт, хатын ойуурдаах,
Үнүгэс анһан тыллыылаах,
Үрүйэлиир сыккыстаах,
Үрүмэччи сыһыылаах,
Үөрүү- көтүү тойуктаах,
Үгүс ырыа чыычаахтаах,
Үөр сылгы сиэлиилээх,
Үрүн илгэ быйаннаах,
Үүннэ үтүө сарсыарда!

Оһуор – ойуу симэхтээх,
Оонһуур- сүүрэр хонуулаах,
Омун- төлөн аргыстаах,
Оймуур чычаас уулаах,
Орой мэник көрүгнээх,
Орох тэбэр сирдээх,
Оной- соной көрүүлээх,
Оргул сиргэ дьийэлээх,
Олоп- чолоп харахтаах,
Оџо- аймах мустуулаах,
Оноойуктаах тутуурдаах,
Отон, дьэдьэн быйаннаах,
Ойор күннээх оџо саас,
Оџо күнэ үүннэ!

Чээкэ дьоннор – оџолор,
Чэмэлиһэ мичээрдээн,
Чээлэй күөххэ көччүйэн
Чэгиэн буола улаатын,
Чэлгиэн сири буланһыт
Чэбэр дьоннор буолун дуу,
Чобуо чыычаах буоланһыт
Чооруостана чуопчаарын,
Чороон курдук чочулан
Чоруун чиргэл эттэнин,
Чопчу курдук ыраастык
Чоџулуччу көрүн дуу,
Чункук сири булбакка
Чулуу дьоннор буолаарын!

1.06.2015

Күннэтэ эрчиллиэх!

Күлэр- үөрэр оџо саас
Күнү көрсөн мичээрдиэх,
Күнүн ахсын эрдэлээн
Күүстэ эбэн эрчиллиэх.

Чэгиэн эттээх буоларга
Чэбдигирэ сүүрүөххэ,
Чэлгиэн, чэбэр сылдьарга
Чэмэлийэ сырдыахха.

Ыраас чэбдик салгыннга
Ыстаныахха, ойуохха,
Ыарыы тугун билбэккэ
Ыллыы- туойа дайыахха.

Тутум эргиир күрэскэ
Тулуурдаахтык эргийиэх,
Тутан маһы тардыһа
Тургутуһан да ылыах.

Харса суохтук киирсийһэн
Хапсаҕайдаан хапсыһыах,
Хары- илии күүрдүһэн
Ханыылаһан тутуһуох.

Мээнэ сылдыах кэриэтэ
Мээчик тэбэн сырсыахха,
Мэлдьи сэргэх буоларга
Мэктиэ тылы биэриэххэ!

11.09.2015

Оџо сааһы эргитии

Харанга сарсыарда таһырдыа тахсабын,
Хаатынка кэтиилээх тымныыны көрсөбүн,
Хамсанан- имсэнэн тылланнаан ылабын,
Харбаһар халлаанга сулуһу көрөбүн,
Хаачыргыы- хоочургуу хаамабын – сиимэбин,
Хаар тыаһын эмискэ сонургуу истэбин.

Истэбин бу тыаска оџо саас кэмнэрбин,
Истинник күлсүһэ хаарынан сырсары,
Испиттэн көнньүөрэ харахпар көрөбүн
Ичигэс таһастаах таһырдыа оонньууру,
Итийэн – кутуйан хаарынан бырахсан
Ибили тиритэ астына сүүрэри.

Сүүрэри- көтөрү, ол кэмнэр саџана,
Сүрдээџин даџаны сөбүлүүр этибит,
Сүбэнэн- аманан, холлороон онгосто,
Сүгэһэр гыммакка күрдьүгү хаһарбыт.
Сүрэхпит – бэлэспит, билигин саныахха,
Сүһүөхпүт уйарын олуһун сөџөбүн.

Сөџөбүн, тэнниибин ол ааспыт үйэни
Сөбүлээн даџаны салгынна тахсары,
Сөрүүннэ, сылааска, тымныыга, итиигэ
Сөтөллөн көрбөккө күннэтэ сылдыары,
Сөбүгэр көрүнэ, кэмигэр дьаһана
Сөптөөхтүк оонньооммут тэтиэнэх буоллахпыт.

Аныгы үйэбит сайдыылаах курдук да
Адыаһын оџолор оонньообот буоллулар,
Аһаџас халлааны, салгыны солбуйа
Арахсан быстыбат эйгэни буллулар,
Ачыкы кэтиилээх астына, дуоһуйа
Абылыы угуйар ситимнэ киирдилэр.

Кириэххэ, дьэ бүттүм, сөптөөџүн хамсанным,
Күрдьүкпүн көрөбүн - ып- ыраас тураахтыыр,
Күн бүгүн тахсаммын, күрдьүкпүн хаһаммын
Күүтүүлээх сиэн уолбар көрдөрөн оонньоутуом,
Күүс ылан хамсанан, салгынна да сылдьан
Күрдьүгү хаһары аны дьэ үөрэтиэм.

5.12.2015

Оџо сааны ойуулаан...

Оџотук саастарбын эргитэн
Лыхтардыын сырсына көтөбүн,
Лоокууттаах хонууга тэлээрэн
Сыһыны биир гына дайабын.

Ырыаһыт чыычаахтыын көннүөрэ
Айылџа кэрэтин туойабын,
Тэбэнэт саасыныын алтына
Тулабын саналы көрөбүн.

Күөх халлаан нэлэйэр дуолугар
Бу манна оройум үрдүгэр
Аасыты ойуулаан айабын,
Кустугу дьэргэтэ ыйыбын.

Ол көстөр төгүрүк көлүкэм
Мундута ойуолуу умсаахтыыр,
Ол онно кыһаллан үппүт туум
Толору балыктаах көһүтэр.

Астыгыан, бу кэмгэ сөтүөлүүр,
Оџолоор, мунһустан барыаџын,
Сып- сылаас чүөмпэџэ умсаахтыы
Урукку кэмнэри саныаџын.

Оџо саас төннүбэт ыраџын
Ол иһин эргитэ сатыыбын,
Оџо саас көтүтэр кынаккын
Ол иһин ойуулаан көрөбүн.

13.06.2017